(نومیر) ۲۸ محرم ۱۵ ۱۳۳۵ هجریه (اکتابر ۱۸ ۱۹۱۷ میلادی) (بیرنجی ییل) (تمیرخان شوره) 58

شریعت

(گازیت نی قیمتی :)
بر ییللق عمناث آلتی آیلق ۳ مناث بر نسخه سی ۱۰ کفیك . آلتی آیلاث کیم که مشتری قبول ایتلمسی . گازیت ده اعلان ایتف اوزونو مرادی بولغان زاتنی باسدیرمغه سویگن کشی نی زاتی قبول ایتیله . اعلان نی هار سطرسونه بر کرن باسغانغه ۲۵ کفیك آلینه . آرتیق باسدیرسه کیم ایتیله .

خلقغه فایده لی مقاله لار کلسه گازیت که یازیلاجاق . باسیلماسی قالغان مقاله لار قایتاریلماس .
آدریس لیرین آلیشدیرمغه سویگین لیر ۳۰ کفیك بیرسین . شولای بیرمسه آدریس آلیشدیریلماس .
گازیت که یازیلماغه سویگن کشی که بیزن آدریس شو :
Г.-Х.-Шура Д. О.
M. M. МАВРАЕВУ

شو جمعه ده بش هر خمیس کون چیقاغان گازیت . شونو یورویکن یولو : شریعت غه یاراشغان کویده خلقغه علم هنری ، آلیش بیرشنی یاشاو لوقنو یولارین کورسته ماق . داونکی بوسون اوزکه فایده لقلاری آراسندغی سباسی ایشلنکی بوسون خبرلرین یازف خلقنی بیلیمن هنیرین آرتدیرماق .

Дагестанский филиал
Академии наук СССР
РУКОПИСНЫЙ ФОНД

(نجم الدین افندینی خلقغه ایتگن خطابی)

مین ، بر ده کوچیوق ، اور بولغان الله تعالی نی گوجونه سینه غان الله نی قولو ، نجم الدین ؛ مین عندی لنی تاوونده بولغان چین غربارغان زماننده چچان لاردا اولردان اوزکه آدم لرده مغه چیلف مغه « امام » دگن آتنی قویدو ؛ اولر مغه مین نه بویروق ایتسمده بندیرمگه وعده ده ایتدی . مین اولغه آیتدم : « اولای بوسه هالی سیز اوزوگزنو یورتلاریغیز قایتف اسلامنی ، ایمانی ارکانلاریندا اوزکه الله بزگه بورچ ایتگن فرض لنیده بیلدیریگن ، الله حرام ایتگن کشی اولتورماقنی — یول کسماقنی — اوروده قویوغز ، اوزوگوزنو عالم لریگزکه تابع بولوغز ، اوزکوزنو یورتلاریغیزده حریت نیده شریعت نیده ساقلامغه کوچلو آدم لرده چیغیز ، ویره سیز خرستیان لنی (عیسی فخرنی دینده گی آدم لنی) مالینه بوسون اوزلگه بوسون تیماقدان بك ساقلانیغز ، خاصوقده بارده ملت گه اوزلنی دینن ، شریعتن سویگن کویده یوروتمگه حریت نی آلف بیرگن عسکرلکه ده تیمه گن » دف .

سونغ مین عندیگه قایتغان زماننده شونده نی کوبوسو آدم لر مغه « مفتی » یاده « شیخ الاسلام » دف آت قویماقنی آریو کوردو ؛ نگه دیسه ایشنی حقیقتن توز بیلمیگن آدم لنی یورك لرینه اروس بوسون بسرمان بوسون) امام ایتف قویماق اروس لنیده بزین ده آراسیغیز بی بوزار دف ایتاغان شبهه لار گیلمه سین دف : امّا امام ایتف قویماق آنی بورچ ایتمی امام نی ایته گینی ، اروس لنیده بزیندده آراسیغیز نی بخشی ساقلامغه ، ایکی سینیده آراسیندغی فتنه لنی بیندیرمگه امام ایتماقغه بر داغی سبب : اروس مکتب لاردان چیقغان ، دین نی ، شریعتنی قیمتن بیلمیگن آدم لر ایکی قاتون آلمغه یاراماس ، ایرین سالمغه قاتون نوده اختیاری بولماغه کرك دف قرآننی خلافیندا حکم لار چیغارف شریعتنی بوزماغه گیرشدی .

شولای بولغانده خلقغه ، شریعتنی ساقلایغان آنی بوزمغه آیلانغان آدم لغه قارشی توراغان خلق ده اوزونو آرتیندان یورویگن بر دین نی باشی تاریق ایدی . شونو اوچوندده آندان اوزگه ده ایسده یوق یرده بولماغه یراییغان قورقولو اشلر اوچوندده کافکازنی بارده یاقلارینداگیلگن ، ایش اوزلنی قولوندده بولغان عاقللی آدم لر مین اوزلگه دین باشی بولماقنی میندن طلب ایتدی ، شریعتنی ساقلامق اوچون مغه تابع بولمغه اولر مغه « بیعت » ده ایتدی . امّا آتلاردان انك مین سویه گن آت « قوینچو » دگن آتدر . شولای مصلحت لر بولف توگل ایدی بوسه مین اولانی طلبن قبول ایتمه جاق ایدم . نیچك بولسه ده مین اولانی طلبن قبول ایتدم مینی گوچوم یتشگن چاقی مینی مالیم بولاندده جانیم بولندده اهلوم بولندده شریعت نیده شریعتنی اهلسوندده ساقلامغه بوینومه آلدم . شولای بولغاندده مین سیزین چاقیمان ای کافکازنی ده آندان اوزگه لنیده عالم لری ، شیخ لری ، یورتلانی شهرلانی باشلاری عاقل لی آدم لری ، یاش آدم لری بای لری یارلی لری ، بارده الله غه ده آخرتغه ده سالغان چاقی گشی ، الله غه یولوقماق غم او ایته گن چاقی بارده گشی ، قرآننی « امام » ، کعبه نی « قبله » ایته گن چاقی گشی بسرمان لقنی یولوندده کوچو یتشگن چاقی مغه کوره ایتماقغه چاقیره مان مین سیزین ! عالم لر علم بولان ، ولی - شیخ دعا ، وعظه نصیحت بولن ، عاقل لی لر عقلسو بولان ، بای لار بولان ، ایگت لر اوزلنی ایگت لگی بولان ، حکیم اوزونو استالیغی بولان ، انجینار اوزو انجینارلیغی بولان ، بارده اوستالر اوزلری اوستالغی بولان . یورت لاردده ، شهرلاردا اوزونو سوزونه تنغلایغان چاقی گشی خلقنی وعظه نصیحت ایتمگه گیریشمگه گرك : آدم آراسیندده ، شریعت غه ده راضی بولمای « بسرمان » دگن آت مغه تماندف ایسیندگیله گن گشی بولمغه یرای امّا اول بیلمه شریعتنی بر حرفینه سامه راضی بولما مقلا سببلی اوزو دین دین آیریله غانی ، ایگیچه کونده توقتامی الله غه عبادت ایتسه ده ، داغیده دین نی کوف احکام لری ، حدود لری با

ه بویورسه اولتی بارسیندهٔ بك یخشی
ورته جاقبز بربر آدم لارك سویمسه ده.
ن خلق، اوزلنی آراسیندان شریعت نیده
ت نیده ساقلایغان چیروزلر ایتمکه گرك،
ی جمعیت ده ایتمکه گرك، شرعی خزینه
یتمکه گرك شرعنی یولوندهٔ خرج ایتمکه؛
ت نیده شریعت نیده ساقلامغه بوینونه
غان آدم لنی آتلرین دفترگه یازیف
لنی آراسیندان باشچی لاردهٔ سایلامغه
ك.

نغ ای کافکازنی بسرمان لری! سیزسیزین
گیزده بولماغان سیزین خونشولریغیزغه
جولگه، ارمنی لگه، اروس لغه، جهوت
بردهٔ تیمگن اولغه تارلق ضرر ایتمگن،
نی خونشولغونو حرمتین بوزماغین.
گه دوشمانلق، قارشیلق ایتهگن آدم
بوسه اولر آنی قویماسه، سیز اولانی
زمان کویندهٔ قویوغز اولر توبه ایترك
ی ایتمسه بیز اولغه تیشلی جزا سین
ستیرمز.

اغی ای کافکازنی اهلسو! شافعی لر،
لر، شیعه لار، قبله یاقده غی لر، آرت
ه غی لار! سیز باریغیزده قاردا شلار سیز
بیر بولوغز، بربریگیزدن آیریلماغز،
ندن باشلاف سیزین آراغیزده بیر لکنی
بوسون سالیغیز، سیز بربریگز بولان
لماقغه اوکتم لك ایتمه گز اوزوگز اوزباشیغز
اغز. نگه دیسه قبله یاقده بولغان گشی ده
ات آرت یاقده غی نکه یوق؛ آرت یاقده
ن گشی ده بارزات قبله یاقده بولغانی نکه
: سیزین بریکن مال یاغیندان بای سیز،
لز علم - عقل یاغیندان بای سیز. بریگز
ت لك یاغیندان قیین لقنی کوترماق
ندان بای سیز. شولای بولغانده هارکیم
وکوچو یتیشه گن زاتنی ایتف بریو نو
نه بریو قول یالغامغه گرك؛ بریو بریوگه
ك ایتمگه گرك. آرتده گیله جاق زاتغه
سالف آییغیف تورماغه گرك. نگه دیسه

هالی گیچه گون ریاش تاغماغه زمانی یتشگن بوواز
قازنلغه اوشای. زمان نیچك یاش تابه غانی
الله توکل بیلمس. مین بك قورقامان.
ایسده یوق، اوخلایغان کشی نی بك قورقوتف
اویاته غان فتنه بولورموکن دف. شوزمان
اوخلاف تورغان آدم لر بك هوکونر؛ نگه دیسه
ایکت کشی گه اوزونو ایکت لگه فایده ایتمی
اونغار یلماق لغی یوق ایکنگه، بای کشی گه
اوزوجیغان مال فایده ایتمی اوزونو خشوسنه
یاراشینماغه تاریق بولاغان زاتنی بیرف اوغار
کومك ایتمگنگه فیغمبر صلی الله علیه وسلم
یارلی چیرونو اوزیاغندان خرج ایتف اونغارغان
سمك. علی بن ابی طالب کرم الله وجهه ایتغان:

«یصور ذو اللب فی لبه عواقبه قبل ان تنزلا»
«اذا نزلت بغتة لم یرح لما کان من قبل قد مثلا»

دف. ترجمه: عقلی بارگشی اوزونو اوستونه
گیله جاق زاتلانی گیلگن چه آلدین اویلاشه.
شولای بولغانده اوستونه گلگن بلاه آنی قورقوتمای
الیاقدوق آنی بیکنگه - ای بسرمانلار مین
سیزگه ایتاغان اینك آرت سوزم شو: مین
شریعتنی بوزولغان زاتلارین تورغوزمغه
گیره گین گشی مه ن مین یاباشلیقنی یاده
خانلقنی طلب ایتمی مین؛ مین اوزومه
قوللوق نوتوتغان خلعتین اوستومه گیمیمین.
امامین سیزین شو ایشده مغه کومك
ایتماقغه چاقیرمان. کومك ایتماقدان
گری اورولغان گشی نی دنیاده ده آخرتده ده
مین آنی داوچوسومان الله نی آلدیندهٔ
تورا غان گون. سیزین آراغیزده «تونه گون
قونچو بولغان گشی نی آرتیندان نیچك یورویك
بیز» دف ایتاغان کشی بوسه مین اوغار:
سیز، میندن مصلحت لی گشی نی گورسه تیگز
میندهٔ اینك آلدین آنی آرتیندان یورویگن
کشی مین اوغار بك حرمت ایتهگن گشیده دورمین
دف ایتامان. مین شوچاقیر مغیمنی برقومغه
خاص ایتمیمین بارده بسرمان قوملانی شرعنی تیرگز
ماقغه چاقیرمان، ایتمسه بارده گشی تانغله قیامت
گون جواب برمگه گرك. ولاحول ولاقوة الا بالله

نجم الدین

(داونو خبرلری)

(رومانیا یاقده)

«آدیسا» دان گله گن خبرلغه قراغانده: دشمانه
«گالاتز» دگن شهرنی توفغه توته. توف کوف
ضرر ایته. بر تلغرافچی یاره لانغان. شو ایکی
کون نو ایچینده بر ده توقتامی شهرنی توفغه
توته. ضرر خیلی بار.

(هواده)

داونو میدانیندان گله گن رسمی خبرغه قراغنده:
شو آرتده غی گیچه لرده ریکانی کورفزونو اوستونده
، فین دگن کورفوزنو اوستونده ده گیرمانیا لنی
«زیپلین» دگن طیاره لری اوچه.
بزین طیاره لردان بریسی «خلایکی» دگن
یورتنو اوستونه بارف اوچ بومبا سالف اولر
دان اولو ضرر بولغانین گورگن.
شو گیتگن گیچه - کون نو ایچینده دشمان نی
طیاره لری بك آیلانه بولغان. بزین داونو
میدانینی اوستونه المتوشدان آرتیق دشمان
نی طیاره لری گلگن. بربر برده بزین
داونو خطیندان کوف ایچینه ده اوچوف گیله
بولغان.
بزین طیاره چیلر «اودبیشتی» دگن واکزال
نی اوستونه قیرق بومبا سالغان. «اوکنا»
نی آلیاغینده بزین بر طیاره چیبیز اوستریا لنی
بر طیاره سین یرگه توشوروب اوستونده
بولغان ایکی گشی نی اسیر توتغان
«کرودوکا» نی آیلانه سیندهٔ، بك اوزدن
اوچه گن دشمان نی دورت طیاره سی ظاهر
بولغان.

(دگیزده)

(رسمی خبر) انجی اوکتابرده، کوندوز ساعت
دورتده «سوئی لوزوندیا» دگن بوغازده قراول
ایته گن بزین داوگیمه لنی، بوغازنی گوله باتش
یاغیندهٔ دوشمان نی «دیریدنوت» دگن تایفه
داوگیمه لری توفغه توتغان. شونده بزین
«کروم» دگن داوگیمه یمان یاره لانغان
سونغ، شو ساعت انك آلدین دشمان نی ۱۲
سونغ بر آزده کوف گیمه لری گیلف هجوم ایتف

شوئی لوزوندری» دن آلدین یرلی گیلگین.
زین گیمه لر دوشمان نی گیمه لری بولان داوایتمگه
ریشگین. بزین «خرابری» دگن گیمه ایکی
رن «کروم» دگن گیمه نی باتمغه قویماغ
قتاتغان دشمان توبونو گوچونو کوبسون
سو ایکیده گیمه نی اوستونه باقدیرغان بولغان.
کروم» دگن گیمه ده گی بارده توفلار فاره
لف اوت توشگن. «خرابری» دگن ایکنچی
نده آنی باتمغه قویماغ ساقلامغانی یاغینه
ره توره ایدی؛ کروم اول گیمه یاغینه تشکنچی
لماغ ایچینه باتف گیتگن. «خرابری» دگن
ین گیمه دین آتیلغان توفلاردان دشمان نی
گیچی داو گیمه سیده باتغان. کوف زمان
نی بزین باشغه داو گیمه لرده کوملگه
بشف دشمان نی گیمه لری قایتف گیتگن.
ین اوزگه گیمه لگه بولغان ضرر آز. بزین
ماندیر ایتاغان زاتغه قاراغانده: شودا اونو
رده آورلوغوت، قیین لیغن اوزلرن بوینونه
ف، انك بك داو ایتگن گیمه لر «پویدیتل»
ن گیمه ده «کونستانطین» دگن گیمه ده بولغان
قاراغان آدملر دشمان نی ایکی گیمه سی
تماقنی، ایکی سیده یمان یاره لاتماقنی آیته لار

(«داکو»، «کایسال» نی قویف تایماق)

داکو» دگن جزیره نیده «کایسال» دگن
رنیده (ریویل دگن شهرنیده ریگانیده اراسنده دنگز
ده غی بر شهر) کوینده قویف بزین عسکرلر
یتغان.

(«موؤن» قویف تایماق)

نزنی گیناراللی اشتابیندان گیله گن رسمی
رلغه قراغنده: دشمان نی آرتیق کوچونه
رشی تورف بولمای «ایزیل»، «داکو» دگن
یره لاری قویف تایغان سونغ «موؤن»
ن جزیره نی ایشی بك قیین برگه توشماق
بلی انیده قویون تایمغه قرار برگن. دشمان
گیمه لرینده آتیلف اوستونه گیله گن توفنو
للیسی ده بارتورف «موؤن» نی قویوف
غان.
وؤن» دگن جزیره داننده آنی ایلانه سنده غی

سولردانده بزین داو گیمه لر تایماق سبیلی
«بالطیق» دنگیزده گی بارده جزیره لری حالی
بك یمان برگه توشگن. دشمان گیمه لرندن
آتیلاغان توفلر بولان شو جزیره لری قویف
تایماق بك قیین بوله تورده.

(«ویشنیوسکی» اسیر بولف توشگن)

«بالطیق» دنگیزده گی داونو ایشینه قرامق
اوچون «دونما» نی گامیتی یبرگن «ویشنیوسکی»
دگن گشی «موؤن» دگن جزیره ده گیرمانیالغه
اسیر بولف توشگن.

(گیرمانیالر بزین سیرلنی بیله)

گازیت لر ایتاغان زاتغه قراغنده: گیرمانیالنی
داو گیمه لری بز سالغان میناللر بارلرلنی
اراسندان برده قورقمای ایلانه. شوندان
اولر بزین یاشریلغان زاتلاری آلیاقدوقده
بیلف بولغاندیردف اسگه گیله.
موسکوا — دنگیزنی وزیرلرینی اولودرجه لی
آدملرینی اراسندان بریسی شو دنگیزده بیز
مغلوب بولماقنی حقنده شولای ایتغان:
«ریغانی کورفزوده (۱) «رفین» دگن کورفوزده
هالیده بزین قولبوزدان گیتف بیتمگن.
امّا گیرمانیالر «موؤن» دگن جزیره نیده آلف
شویاقنی یسّی بولسه (شو گشی بو خبرنی «موؤن»
گیرمانیالغه توشگونچه آلدین ایتغان هلی «موؤن» گیرمانیا
لغه توشماقنی آلده یازدق اداره) بز شوزمان یانفیز
ریغانی کورفزوندان آیریلف قالماسیز:
بارده «بالطیق» دنگیزدن آیریله بز
شو بك اولّو ایش بزگه شوندان گیله گن
ضرر بك آرتق بولر. «بالطیق» دنگیز
قولدان گیتماق سبیلی بزده دنگیزگه آچیق
بولسون قاله جقبز.»

(۱) «کورفز»: قورونو ایچینه گیرگن دنگیزنی
بر بوتاغینه آتیلاغان زات. شوغار عربچه
«خلیج» دف ایتیله.

(باتغان گیمه لر)

لوندون — انگلیس لنی مینا توتاغان
گیمه سی اوستونده گی آدملری بولان بیرچه
باتغاندیردف ایشگه گیله. «شامپان»

دگن «کرایسیر» تایفه دان بر داو گیمه نی
دنگیزنی توبوندن یورویکن گیمه باتدیرغان
۵ ابسیرده ۱۵ ماتروسده اولگین
لوندون — بر جمعه نی ایچینده انگلیس
لنی لیماناری نده (گیمه لر توقتایغان یرینه) ۲۱۲۴
گیمه گلگن ۲۰۷۴ گیمه شوندان قیرغه گیتگن
۱۸ گیمه نی دشمان باتدیرغان ۶ گیمه نی اوستونه
هجوم ایتسه ده ضرر بولمی قوتولغان.
آفینا — ۳۳ گیرکول اوستونده ایتالیالنی
بر گیمه سین مینا باتدیرغان. اوستونده گی
آدملنی اراسنده کونسول لوکنوخیلی چیناونیك
لریده بولغان. یوزچاقی گشی قوتولغان.
خریستیانیا — «نوروییج» دگن فاچه
لقنی ایکی گیمه سی باتماقنی حقیندان خبر
گیلگن.
پاریج — آرتده گلگن خبرلغه قراغنده
آق دنگیزنی گون باتش یاغنده فرانسه لر
گیرمانیالنی ایکی ایچیندن یورویگن گیمه
سین بوزغان.
«میدیئو» دگن گیمه انچی سنتابرده آق
دنگیزده باتغان. گیمه نی اوستونده ۵۵۹
گشی بولغان. خبرسیز تاش بولغان آدملنی
سناوو ۲۵۰ گه یتیشه.

(بزین دنگیزده گی گوچوبوز)

(«رفین» دگن کورفوزغه گوچماق)

دنگیزده گی گیناراللنی ایشتابندان شولای
خبر بیره: «موئوزند» دگن ریغانی
کورفوزونو آلیاغنده بولغان جزیره لار بزین
قولدان گیتماق سبیلی بزین دنگیزده گی
گوچوبزنو ریغانی کورفوزوندان فین دگن
کورفوزغه کوچورماقنی یخشی کوردو.
دشمان نه چاقی بزین گیمه لنی شوندان گیتماقنی
گری اورمغه گیریشسه ده داو گیمه لگه چی
قایده حتّی یوك تاشیغان گیمه لگه ده برده
ضرر بولماغه قویمای قوتغارف بولدوق.

(اروس فاچه لیقنی ایچینده)

(عسکر لنی قایتارماق)

(حکومتنی رسمی قراری) ۱) ۱۸۹۷ — ۱۸۹۸

نجو ییل لنی عسکرلرین ، ۱۹۱۷ انجو ییل نی
و نجو اوکتابردن باشلاف داونومیدانیندان
بوسون ایجده‌گی ولایت لردان بوسون قایتار
مغه‌گرك . (۲) شو عسکرلنی قایتارف
باره‌غانده ، ماشین یولنو نظامین بوزماغه
یرامس . (۳) شو خبرنی تلگرام بولان
باره‌ده یاقغه ییلدیرمگه گرك .
شوغارقول باسدی باش وزیر «کیرینسکی»
داونو وزیری گینارال مایور «ویرخووسکی»
(«پتروغرادنی» قویف تایماقنی حقیندان)
موسکوا دان گیله‌گن خبرغه قراغنده : وزیر
له‌نی یاشیرتین برمجلسینده حکومتنی باره‌ده
اداره لاردین پتروغراد دان گوچور ماقغه
توقتاشغان . حکومت مسکرگه گوچه‌جاق
باشغه فاچه لیقلاری سفیرلریده پتروغراددان
بزین حکومت بولن برچه گوچه‌جاق . باره‌ده
وزیرلنی یك آلغسافی پتروغراددان گوچوره‌توره .
موسکوادا «اوچیریدیتلنی صابرانیا» (مجلس
مبعوثان) غه اویلر ایزلمگه «کیسکین»
دگن گشی نی بوینونه سالغان . بن خیلی
اداره خانه‌لار «سارانوف» غه ، «تامبوف»
غه ، «رزان» غه گوچه توره . فابریکا لغه
زاوود لغه اویلر ایزلی توره .
(«ریویل» ده قورقو)
گله‌گن خبرلغه قراغنده : ریفانیده پتروغراد
نیده آراسینده دنگیز یاغه‌غی «ریویل» دگن
شهرغه شو آرتده‌غی گونله‌نی ایچینده اولو
قورقو توشگن فابریك لرده ، زاوود لاردا
ایشلیگن آدم لر قاچه ؛ خلق واکزالده بر
یرینی اوستونه باسیلف تغیلف قابورغه لرین
سیندیره . شونو اوچون قاله‌نی کوماندیری
خلقنی راحت لیقغه فراخت تورماقغه چاقیرف
شولای کلام ایتگن : «نیمسلر هالی ده «ریویل»
دن ۳۵ چاقیرم آرك . نیچك بوسده اولر
کونده اون چاقیرم منزلدن آرتف آلدین
یرلی گلف بولماسی . هالیده متاع نی بایامغه
اونغارمغه چاقی زمان بار شونگا قاری آلغسه
مغه حاجت یوق» .

(«ملی» بولك لر ایتمگه اذن)
«قریم اوجاغی» دگن گازیت نی خبرینه
قراغنده : هالی بارحکومت ، باره‌ده ملت
لگه ، سوبسه لر اوزلنی وطنینده سوبسه
داونومیدانینده اوزلگه ملی بولك لر ایتمگه
اذن بیرگنین ، ییلدیرمگه گرکلی یرلگه رسمی
کونده ییلدیرگن .
(باشغه فاچه لقلارده)
(دارداینل دن گیمه لنی چیغارماق)
«جنوه» دگن گازیت نی خبرینه قراغنده : تورك
لر ، دارداینل ده داوبار زمانده باتیرغان
انگلیس لنی ایکی اولو داو گیمه سین چیغارغان
ایکیده گیمه نی هالی استانبولده گیرماتیا لار
یراشدیره توره ، کوف زمان گیتمی ایکی ده
گیمه تورکلنی داو گیمه لرینی آراسینه
گیرزدف ایتیله .
(یاپونیالنی کومگینی حقیندا)
یاپونیالر ، اروس لنی یرینده تورف گیرمانیالر بولان
داو ایتمگه ، اروس لغه کومك ایتمگه کوف عسکر یبرماقنی
حقیندا شوکونلنی ایچینده گازیت لرده بوسون خلق
نی آراسینده بوسون خبرلر یاییلغان ایدی . داونو
میدانینده غی یاپونیالنی وکیل لرینی باشی ، «تاکو
یاناکی» دگن گشی شونو حقیندان آیتغان زاتغه قراغنده
یاپونیالنی عسکرین «اوروپا» غه گلتیرف داو ایتماق
یرده امکانسیز باجاریلماییغان زات . نگه دیسه
یاپونیالنی عسکری یانغیز شرقده (آسیاده)
داو ایتماق اوچون ، «آسیا» غه یراشغان
کوینده تربیه ایتف ، یراشدیرغان . هالی
اوروپاغه کلتیرف اوروپاغه یراشغان کوینده
ایتمگه توشسه یاپونیالنی عسکرین باشیندان
توهین گه یتشگنچه تربیه‌سن - قاعده‌سین یانغی
دان آلشیندیرمغه گرك . بردانغی یاپونیالر
اوروپاغه کلف داو ایتسه ؛ هالی یاپونیاده ،
اروسلاغه ده یولداشلارینده حاضر ایتیله
گن ساووت نوبارینده توقتاتماغه گرك ؛
یاپونیادن روسیه‌غه ساووت متاع کماقی توقتان
توکیو — یاپونیالر امیریکالر بولن توشلف اروسلاغه
کومك ایتماقنی حقیندان اویلاشمغه «بارون میناتو» نو
کامیسیاسی ، تونه گون امیریکاغه گیتدی .

(بسرمان لنی حالیندان)
(بسرمان دین نی قبول ایتماق)
داونومیدانیندان «یولدوز» دگن گازیت
گلگن خبرغه قراغنده : ۳۱ نجی آرمیست
کورقوصنو ۱۵۳ انجو فولکونو کوماندیری بو
«آلیکساندین ماستاپوویچ» دگن گشی آر
نی امام لرینی یاغینه ده گیلف رسمی کوده
اسلام دین نی قبول ایتف بسرمان بولغا
(قریم ده «خان سرای»
بسرمانلنی قولونه توشماق)
قریم نی خان لیق زمانیندان قالغان «با
سرای» دگن شهرده غی مشهور «خان سر
دگن سرای تیزدن برلی حکومت توتف ا
اختیارینده ایدی . قریم نی بسرمانلاری
حریت دان سونغ سامه اوزلنی اتالرینه
قالغان مالنه اوزلر یسی بولماغه س
ایدی . شولای بولغانده قریم ده غی بسر
کامیتیت ۲۵ نجی سنتابرده ایتگن قرار
گوره «خان سرای» قریم نی بسرمانلارینی
دف اعلان ایتگن . ۲۹ سنتابرده کامیت
وکیل لرینده اوزگه وکیل لر دنده جیب
بر هیئت «خان سرای» غه بارف آنی او
قولونه آلغان . «خان سرای» نی اوزلنی
آلغان گون نو مرکزیسینده آنده غی مسجد
مناره‌سینده ان نماز چاقیریلغان .

(داغستانده)
(مفتی شوره‌غه گیلماق)
انجی اوکتابرده داغستان تیرسکی اویلاسه
مفتی ایتف سایلاغان نجم الدین افندی تونه
سونغ ساعت گتگن زمانده شوره‌غه یتشدی
اوگیله‌گن زمانده شهرده غی باره‌ده بسرمانلا
شهرنی یاغه سینه چیقغان ایدی . شهردان کو
آتلی لار ملیزیالنی قولك لری برداغی آیلانه‌دا
یورت لنیکی ده داغیده تاوداندگیلگن آتلی لار
برمینك دین آرتیق آتلی لار بار ایدی . شهر
یاغه سینه یتشگن زمانده شونده جیلغان خا
غه باغف مفتی اوزونو حالینه یراشغان قیصغه کا
ایتدی . آدم لرده اوغار آنی مفتی لگنده قوتلا
باریسیده اولو حرمت ایتدی .

(ناشره و محرره محمد میرزا ماورایوف)